

תשס"ה (15 בפברואר)

יום ג', ו' ב

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

"דע מאין באת...":

בסקירה החודשית של עשורי השנים במאה ה-20, הגענו היום, **ו' באדר א'**, לשנות ה-50: **=שנות ה-50 חופפות ברובן את העשור הראשון** לקיומה של מדינת ישראל, והן עדיין בסימן הקמת המדינה וראשית התבססותה.

היה זה עשור של ניגודים – הצלחות גדולות בצד בעיות וקשיים של "יום קטנות", אולם **סיכום סוף העשור** – לדעת בני הזמן ובראייה מפוכחת בדיעבד – היה מעודד בהחלט. המדינה הצעירה התמודדה עם שורה ארוכה של משימות ותפקידים, שנראו קשים ומורכבים ואף בלתי-ניתנים להשגה, ובכל-זאת יצאה מחלקם הגדול בהצלחה.

בעיה ראשונה – עליה וקליטה של המונים. העליה הגדולה, שראשיתה מיד לאחר קום המדינה, נמשכה בהיקף רחב גם בשנתיים הראשונות של שנות ה-50. בשנים 1950 ו-1951 עלו ארצה כ-350,000 נפש הם נוספו למספר דומה של עולים שהגיעו בשנתיים הקודמות; אך עתה, בעיות הקליטה, התעסוקה והדיור היו קשות פי כמה, משגדלה האוכלוסיה עוד יותר. בשנה 1950 באה לעולם **המעברה** – יישוב עולים זמני, שהאריך ימים הרבה מעבר למתוכנן. עד סוף 1951 הוקמו 140 מעברות, ובהן כרבע מיליון נפש. בשנים הבאות, שוב לא היה צורך להקים מעברות, עקב ההאטה בעליה. זו ירדה ממאות אלפים בשנה לכ-10 עד 20 אלף, ורק לקראת אמצע שנות ה-50 היא שבה והתגברה, אך שוב לא תגיע במשך שנים להיקפי שנות המדינה הראשונות.

שנה חריגה היתה 1957. בעקבות שינויי שלטון בפולין והונגריה, ומבצע סיני באזורנו, שוב זרמו ארצה רבבות יהודים – ממזרח אירופה ומצרים. בשנים הבאות הצטמצמה העליה

לכ-20,000 נפש לשנה, עד לתחילת שנות ה-60. עתה הופנו המאמצים לקליטה – להקמת עיירות הפיתוח, לבניית שיכונים ליושבי המעברות, ולהנחת יסודות לתעשייה, שתספק מקומות עבודה למאות אלפי העולים ולבני הארץ.

בעיה שניה – הבטחון. בתחילת שנות ה-50 עדיין האמינו בישראל כי הסכמי שביתת-הנשק עם מדינות ערב יהפכו תוך זמן לא רב להסכמי שלום. המציאות בשטח, לאורך הגבולות, טפחה על פני המאמינים. תופעת ההסתננות הערבית לשטח ישראל הלכה וגברה וב-1951 היא כבר היתה למכת-מדינה. בדרום ובמזרח היו אלה מסתננים, ובעקבותיהם מחבלים שנקראו "פידאיון", אשר חיממו את הגבולות. בצפון עסקה בכך, בצורה ישירה, סוריה שעשתה ככל יכולתה למנוע מישראל לבצע פעולות פיתוח וייבוש באזור החולה, ולהטות את הירדן.

בשנים 1953-1956 נערכו מאות פעולות נגד ישראל. צה"ל הגיב בשורה של פעולות-גמול – תחילה נגד מרכזי הפידאיון, ומאוחר יותר נגד בסיסים ומוצבים של צבאות מצרים, ירדן, וסוריה. ההנחה היתה שמהלומות כאלה יביאו את שלטונות 3 המדינות הנ"ל לבלימת פעולות החבלה. ואולם, המצב החמיר מחודש לחודש, והרמטכ"ל, משה דיין, לחץ מ-1955 ואילך לבצע פעולה צבאית גדולה נגד מצרים. זאת, כדי לפרוץ את המצור הימי שהטילו המצרים על אילת, ולחסל את בסיסי המחבלים ברצועת עזה שבידיהם.

"קומה אלוקים, שופטה הארץ, כי אתה תנחל בכל הגוים." [תהלים פ"ב 8]

מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום **שלישי** בשבת

בשמחה ובטוב לבב, בתפילה ליום נעים לכל בית ישראל!

הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל

יום ג', ר' ב תשס"ה (15 בפברואר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

{ההמשך, בע"ה, מחר...} [ספר המאה]

"קומה אלוקים, שופטה הארץ, כי אתה תנחל בכל הגוים." [תהלים פ"ב 8]

מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום שלישי בשבת

בשמחה ובטוב לבב, בתפילה ליום נעים לכל בית ישראל!

הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל